

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Kompetanseforum Namdalen

21.9.2023

Orientering om tilbudsprosessen høsten 2023

Om høringsnotatet

- Høringsnotatet består av en felles del for alle høringspartene og en del for hver region (7 vedlegg).
- Høringen ble sendt ut 15. september med **høringsfrist 20. oktober.**
- Høringen leveres inn via nettskjema
- Det gis mulighet til å svare på:
 - Fellesdel m/spørsmål
 - Regiondel m/spørsmål

Fra: Direktør for utdanning
Vegard Iversen
Dato: 21.09.2022
Dokumentnr.:
Til: Se mottakerliste, siste side.

Høring: Tilbudsutvikling i Trøndelag 2023-24

Generelt
Fylkesdirektøren inviterer med dette til å komme med innspill til arbeidet med tilbudsstruktur og kapasitetsfastsettelse for opplærings tilbudet i Trøndelag, skoleåret 2023-24.

Høringsdokumenter med vedlegg og kunnskapsgrunnlag ligger her:
<https://www.trondelagfylke.no/tilbudsstruktur>

Kunnskapsgrunnlaget omfatter blant annet:

- Sammenhengen mellom arbeidslivets behov, elevenes ønsker, elevgrunnlaget og skolens tilbud med tilhørende økonomiske rammer.
- Utfordringsbildet framover (sak 55/22 Utfordringsdokumentet), herunder befolkningsutvikling for aldersgruppen 16-18-åringene og de økonomiske rammene for fylkeskommunen i årene framover.

Saken om tilbudet for skoleåret 2023-24 behandles av Hovedutvalg for utdanning i møte 23.-24. november 2022.

Økonomiplanen for 2023-2026 gir stramme økonomiske rammer for opplæring. Fylkesdirektøren ber skolene foreta en kritisk gjennomgang av tilbudsstrukturen ut fra dette perspektivet.

Frister og prosedyrer
Høringsfristen er **20. oktober 2022**.

De fylkeskommunale videregående skolene registrerer notatet i arkivsystemet Public 360 på saksnummer: 202232143 Tilbudsutvikling i Trøndelag skoleåret 2023-2024

Øvrige høringsparter må benytte høringsportalen:

1. Gå inn på høringsportalen: [Skjema for innberetning av høringsvar for avdeling utdanning - Trøndelag fylkeskommune \(trondelagfylke.no\)](https://skjema-for-innberetning-av-horingssvar-for-avdeling-utdanning-trondelag-fylkeskommune.trondelagfylke.no)
2. Identifiser deg elektronisk
3. Velg informasjon om høringsvar
4. Velg høringsvar 3: Tilbudsutvikling i Trøndelag 2023-2024
5. Fyll ut skjemaet
6. Du får tilsendt bekreftelse på e-post om at høringen er mottatt. Kvittering får du fra acos-ikke-svar@trondelagfylke.no. Sjekk spamfilteret dersom du ikke mottar kvitteringen.

Videre prosess høsten 2023

Felles:

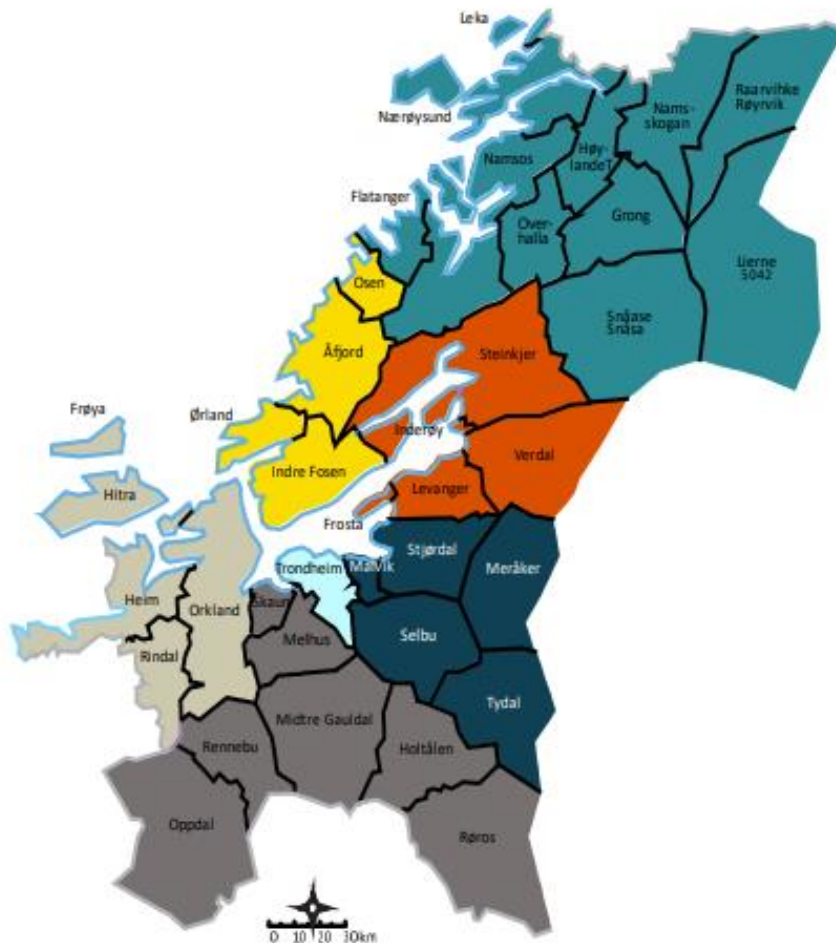
- 15. september: Høringsnotat sendes ut
 - 20. oktober: Høringsfrist
 - 9. november: Yrkesopplæringsnemnda
 - 15.-16. november: Hovedutvalg for utdanning
 - 6.-7. desember: Fylkestinget
-
- Behandling i eventuelle råd og utvalg
 - Egen plan for informasjon og drøfting med hovedtillitsvalgte/hovedverneombud
-
- Høringsnotatet for den enkelte region gir en oversikt over videre prosess for den aktuelle regionen.

Regioninndeling

Regioninndeling

Videregående opplæring

- Høringsnotat - fellesdel
- Høringsnotat – region Namdalen
- Høringsnotat – region Innherred
- Høringsnotat – region Fosen
- Høringsnotat – region Værnes
- Høringsnotat – region Trøndelag Sør
- Høringsnotat – region Orkland
- Høringsnotat – region Trondheim

Oppbygging av høringsnotatene

Innhold i fellesnotatet

- Problemstillinger som gjelder for hele fylket
- Fylkeskommunens rammebetingelser
- Innsparingsforslag
- Helhetlig tilbudsplanlegging
- Arbeidslivets kompetansebehov
- Videregående opplæring for ungdom
- Videregående opplæring for voksne, ny modulbasert modell og nye prinsipper
- Høyere yrkesfaglig utdanning

Innhold i regionnotatene

- Gjennomgang av rammebetingelsene for utformingen av opplæringstilbudet i regionen.
- Innspill fra kompetanseforum eller tilsvarende om kompetansebehovet i regionen.
- Beskrivelse av prosessen forut for utarbeidelsen av notatet, og hvilke prosesser som gjenstår fram mot endelig politisk vedtak i desember 2023 og gjennomføringen av vedtakene i 2024 og årene framover.
- Fylkesdirektørens alternative forslag til framtidig tilbudsstruktur i regionen, og spørsmål spisset i forhold til regionen.

Økonomiplan 2023-26

Dette har fylkestinget vedtatt (gjeldende økonomiplan):

Vedtatt innsparingskrav ØP23-26	2024	2025	2026	2027
<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Politisk ledelse og kontroll	-557	-950	-950	-950
Administrasjon	-4 891	-8 479	-8 479	-8 479
utdanning	-112 652	-136 694	-136 694	-136 694
Plan og næring	-1 770	-2 990	-2 990	-2 990
Samferdsel	-12 502	-21 381	-21 381	-21 381
Kultur og folkehelse	-2 611	-4 464	-4 464	-4 464
Veg	-9 399	-16 074	-16 074	-16 074
Tannhelse	-2 780	-4 755	-4 755	-4 755
Sum rammereduksjoner	-147 162	-195 787	-195 787	-195 787

I tillegg ser fylkesdirektøren behov for ytterligere innsparinger på flere millioner:

Framskrivninger av gjeldende økonomiplan 2023-2026, renteøkninger, samt behov for å styrke netto driftsresultat innebærer et ytterligere behov for reduksjon i driftsutgiftene.

Vårt arbeid med tilbudsstruktur og skolestruktur må sees i lys av både fylkestingsvedtak og administrative vurderinger.

UTFORDRINGSdokUMENT

Økonomiplan 2024 - 2027

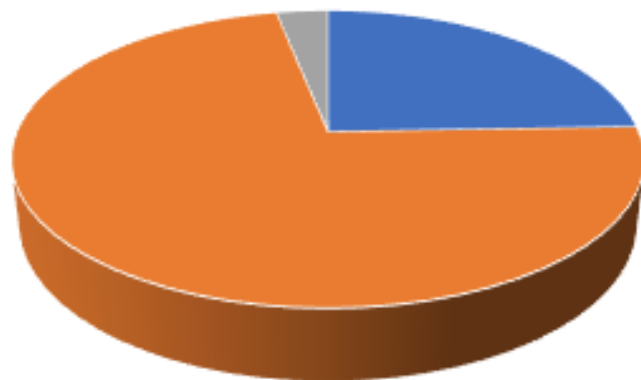
Tilpasning av økonomien

I utfordringsdokumentet er det omtalt fire måter å endre tilbudet for å tilpasse driften til den nye økonomiske rammen fram mot 2026.

Tiltakene er:

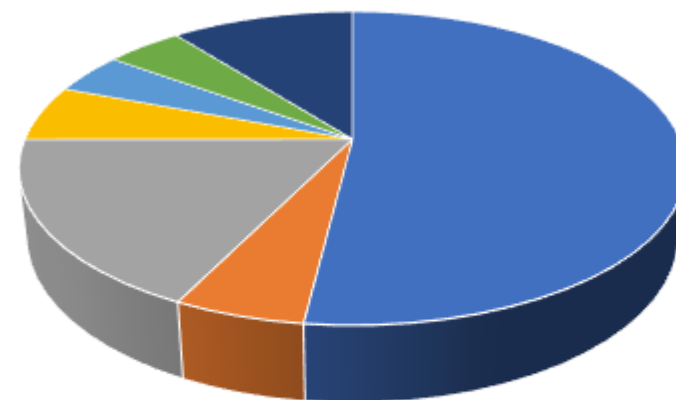
- En betydelig reduksjon av tilbudet innenfor musikk, dans og drama med fordypning musikk.
- Å redusere antallet plasser på yrkesfag og dermed øke kapasiteten på studiespesialisering med fire klasser på første året (Vg1).
- Å redusere bredden av tilbudene på spisset toppidrett
- Å redusere ekstratildelingen (utjevningstildeling) per elev for å drive fram behov for samling av tilbud og tilpasning av driften.

Økonomi Avdeling utdanning og kompetanse

- Ramme seksjoner inkl. trovo og THYF 24,4 %
- Lønn skoler 72,4 %
- Annet skoler 3,2 %

Kostnadsfordeling avdeling utdanning og kompetanse

- Lærlingetilsudd 50,8 %
- Fagprøver 5,3 %
- Lønn seksjoner 16,2 %
- Barnevern/institusjon 5,6 %
- Spesialundervisning 4,1 %
- Lisenser/læremiddel 4,4 %
- Andre driftsutgifter 9,3 %

Rammebetingelser

Det fylkeskommunale opplæringstilbudet planlegges innenfor fire rammebetingelser:

- Økonomi (midler til drift og investeringer)
- Politikk (vedtak, mål og prinsipper for tilbudsplanlegging, ambisjoner)
- Regelverk (primært opplæringsloven)
- Demografi (befolkningsutvikling)

Øystein Stette (red.)

Ny opplæringslov 2024

Med forarbeider og lovspill

Rammebetingelser – endring i regelverk

Den nye opplæringsloven, som trer i kraft 1. august 2024, gir fylkeskommunen et klarere oppdrag for å **prioritere arbeidslivets behov ved planlegging av opplæringstilbudet for ungdom og voksne.**

Fylkeskommunen får samtidig plikt til å gi ungdommene og de voksne opplæring **til de fullfører og består videregående opplæring.**

Disse to påleggene kan trekke i hver sin retning, og fylkeskommunen må ta hensyn til begge i planleggingen av opplæringstilbudet.

Prioriteringer

De minste skolene er skjermet så langt som det er mulig.

- Det er svært lite å spare på mindre justeringer av tilbudet ved små skoler
- Endringer kan ta bort grunnlaget for skolen/skolene

Det er ikke lagt opp samling av tilbud som krever betydelige investeringer, selv om det kunne gitt en mer økonomisk rasjonell tilbudsstruktur.

Det skal være tilbud til sårbare grupper.

- Det er derfor *ikke* forslått reduksjoner i tilbudet til minoritetsspråklige, spesialundervisning og andre forhold

Mulige innsparingstiltak

Tabell med foreslåtte innsparingstiltak og maksimalt beløp som kan spares, alle tall i millioner kroner:

Tiltak	Foreslått i notatet	Maksimalt beløp
Reduksjon musikk	15,9	20,5
Reduksjon yrkesfag	23,4	46,8
Reduksjon spisset toppidrett	5,5	18,6
Reduksjon ekstra tildeling	11,0	22
Sum	56	107,8

Mulige innsparingstiltak

- Organisatorisk sammenslåing av skoler
- Ny fordeling og samling av tilbud
 - Større fagmiljø
 - Bedre oppfylling av grupper/klasser
- Mer bruk av nettilbud
- Sammenhenger mellom ungdomsopplæring og voksenopplæring

Mulig innsparingstiltak

Fra fellesnotatet:

«For å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag som grunnlag for mulige tiltak for drift og investeringer fram mot 2027, mener fylkesdirektøren at det også bør foretas en gjennomgang av skolestrukturen i Trøndelag. Resultatet av en slik gjennomgang vil bli lagt fram for fylkestinget i første halvdel av fylkestingsperioden»

Søkere til Vg1

-regionvise søkertall

Trøndelag		Antall søkere	Andel søkere
	Studieforberedende	2613	44 %
	Yrkesfaglig	3271	56 %
	Sum	5884	100 %
Fosenregionen			
	Studieforberedende	91	31 %
	Yrkesfaglig	202	69 %
	Sum	293	100 %
Innherred			
	Studieforberedende	309	32 %
	Yrkesfaglig	657	68 %
	Sum	966	100 %
Namdalen			
	Studieforberedende	143	36 %
	Yrkesfaglig	256	64 %
	Sum	399	100 %

Orklandsregionen		Antall søkere	Andel søkere
	Studieforberedende	126	27 %
	Yrkesfaglig	336	73 %
	Sum	462	100 %
TRONDHEIMSREGIONEN			
	Studieforberedende	1484	55 %
	Yrkesfaglig	1225	45 %
	Sum	2709	100 %
TRONDELAGE SØR			
	Studieforberedende	135	32 %
	Yrkesfaglig	291	68 %
	Sum	426	100 %
VÆRNES			
	Studieforberedende	325	52 %
	Yrkesfaglig	304	48 %
	Sum	629	100 %

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

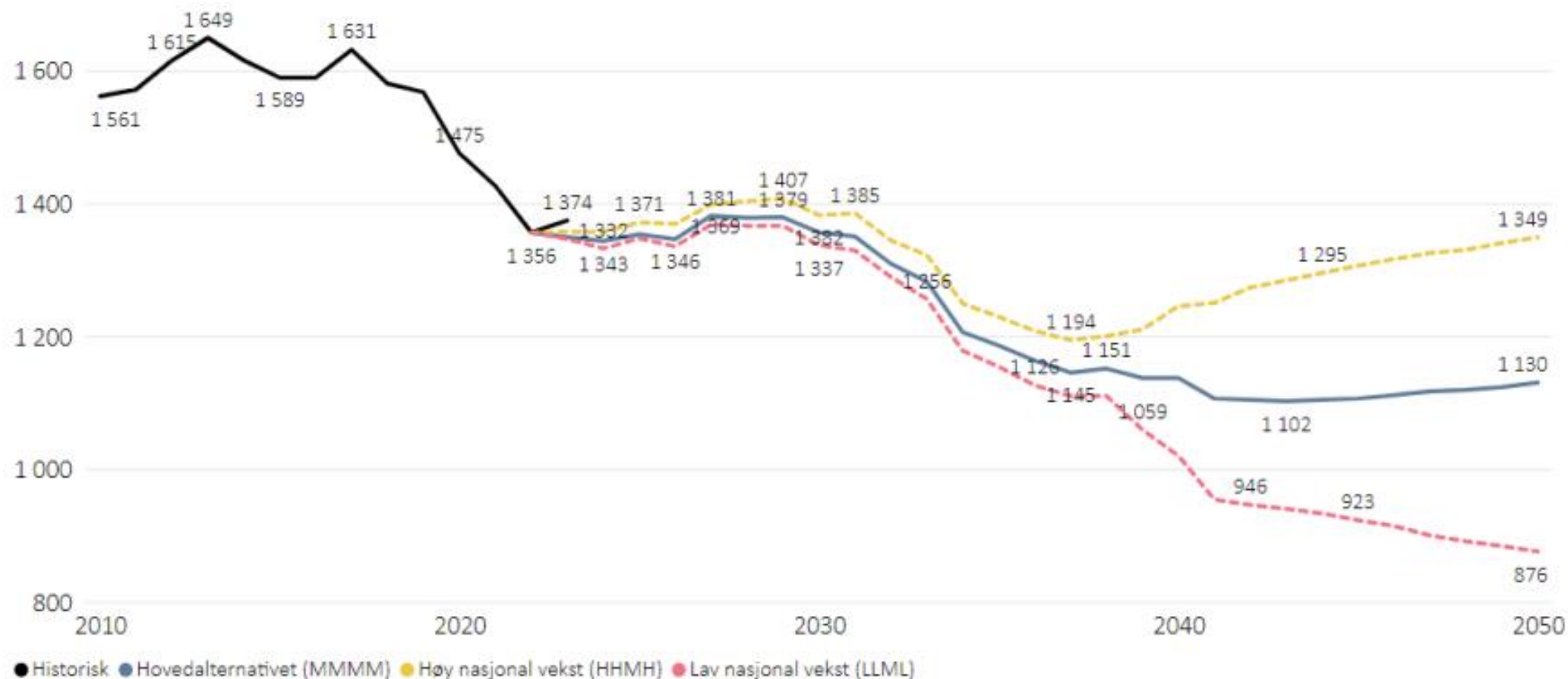
Høringsnotat for regionen

Orientering om forhold som gjelder Namdalen

Befolkningsutvikling i Namdalen

Utvikling av befolkningen 16-18 år i Namdalen, historiske tall og prognoser fra SSB

Rammer for Olav Duun videregående skole

- Olav Duun vgs rapporterer et merforbruk i 2023 på rundt 8 millioner kroner
- Tilbudsstrukturen har ikke i tilstrekkelig grad vært justert i forhold til nedgangen i antall elever
 - I 2016-2017 var det rundt 815 elever
 - I 2023-2024 er det rundt 648 elever
 - Det er en nedgang på nesten 170 elever på relativt kort tid
- Til sammenligning har både Grong vgs og Ytre Namdal vgs rundt 270 elever skoleåret 2023-2024.

Forslag til endring i tilbudsstruktur i Namdalen (2024-2025)

- Samle Vg2 Byggfag ved Olav Duun videregående skole?
- Samle Vg2 elenergi og ekom ved Olav Duun videregående skole?
- Utfasing av Vg1 Dans ved Olav Duun vgs
 - Bredde i tilbudet
 - Utfordringer med å holde budsjettene

Tiltak for å nå innsparingskrav i Namdalen

- Utfasing av musikk, dans og drama
fordypning musikk

Hvor stor skal Olav Duun vgs bygges og hva skal den inneholde

- I vedlegg 4 er det to forslag til tilbudsstruktur i ny skole basert på henholdsvis 600 og 550 elevplasser. Det vises til vurderingene i hovedutvalgsak [45/23](#).
- Det er perspektivet om hvilket år vi bygger skolen for som er avgjørende for størrelsen på skolen. Dersom vi bygger skolen for 600 elever, så vil den være for stor mellom 2030 og 2033. Tidspunktet avhenger av hvor stor andel av elevene fra Namdalseid som drar til Steinkjer og hvor dyktige vi er til å benytte reservekapasiteten ved Grong videregående skole. Det er grunn til å anta at det inntreffer nærmere 2030 enn 2033. Dersom vi bygger skolen for 550 elever, vil den være for stor mellom 2033 og 2035. Vi legger ikke til grunn at skolebygninger skal dimensjoneres for de årene med de høyeste elevtallene. For disse årene må vi finne andre praktiske løsninger for å få plass til elevene.
- Voksenopplæring (endringer)
 - Ny organisering av videregående opplæring for voksne – faser ut rollene koordineringsskole og samarbeidsskole. Alle skoler kan potensielt ha opplæring for voksne
 - Politisk nivå vedtar voksenopplæringstilbudet
 - Nye modulstrukturert læreplaner for voksenopplæringen (MFY) i 13 lærefag

Alternativ A 600

Utdanningsprogram/Nivå	Olav Duun videregående skole
0	5
Forberedende kurs for min.spr	5
1	225
Bygg- og anleggsteknikk	30
Elektro og datateknologi	15
Helse- og oppvekstfag	45
Idrettsfag	30
IT og medieproduksjon	15
Studiespesialisering	55
Teknologi- og industrifag	30
Tilrettelagt opplæring	5
2	225
Ambulansefag	30
Barne- og ungdomsarbeiderfag	15
Elenergi og ekom	15
Helsearbeiderfag	15
Idrettsfag	30
Informasjonsteknologi	15
Kjøretøy	15
Realfag	30
Rørlegger	15
Språk, samfunnsfag og økonomi	30
Tømrer	15
3	150
Idrettsfag	30
Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	60
Realfag	30
Språk, samfunnsfag og økonomi	30
Totalsum	605

Alternativ B 550

Utdanningsprogram/Nivå	Olav Duun videregående skole
Forberedende kurs for min.spr	10
1	210
Bygg- og anleggsteknikk	30
Elektro og datateknologi	15
Helse- og oppvekstfag	45
Idrettsfag	30
Studiespesialisering	55
Teknologi- og industrifag	30
Tilrettelagt opplæring	5
2	210
Ambulansefag	30
Barne- og ungdomsarbeiderfag	15
Elenergi og ekom	15
Helsearbeiderfag	15
Idrettsfag	30
Kjøretøy	15
Realfag	30
Rørlegger	15
Språk, samfunnsfag og økonomi	30
Tømrer	15
3	120
Idrettsfag	30
Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	30
Realfag	30
Språk, samfunnsfag og økonomi	30
Totalsum	550

Viktige endringer videregående opplæring for voksne (VOV)

- Fra ønsket sluttkompetanse til kompetansebehov
- Flere får rett til videregående opplæring for voksne
- Nye læreplaner for modulstrukturert opplæring i 13 lærefag
- Ny organisering av VOV
 - Koordineringsskole og samarbeidsskole fases ut
 - Sentralisert inntak for voksne
 - Helhetlig tilbudsplanlegging, der politisk nivå vedtar tilbudene

Videregående opplæring for voksne - forslag til prinsipper

Planlegging og dimensjonering

- Kompetanseplanlegging og forslag til dimensjonering av tilbudet fastsettes i dialog med regionale kompetansefora. Denne strukturen benyttes for å sikre brukerne innflytelse i utformingen av opplæringstilbudene.
- Dimensjonering av tilbudet settes med utgangspunkt i befolkningstall med grunnskole som høyeste utdanning, arbeidslivets behov i regionen og erfaringstall fra tidligere år.
- Det må legges avgjørende vekt på å bygge opp en driftsøkonomisk og arealøkonomisk effektiv tilbudsstruktur.
- Tilbudet dimensjoneres ut fra kompetansebehovet i Trøndelag og ikke kun den regionen skolen ligger i.
- Opprettelse av voksentilbud bør gjøres med utgangspunkt i de fagmiljøene som allerede eksisterer.

Videregående opplæring for voksne - forslag til prinsipper

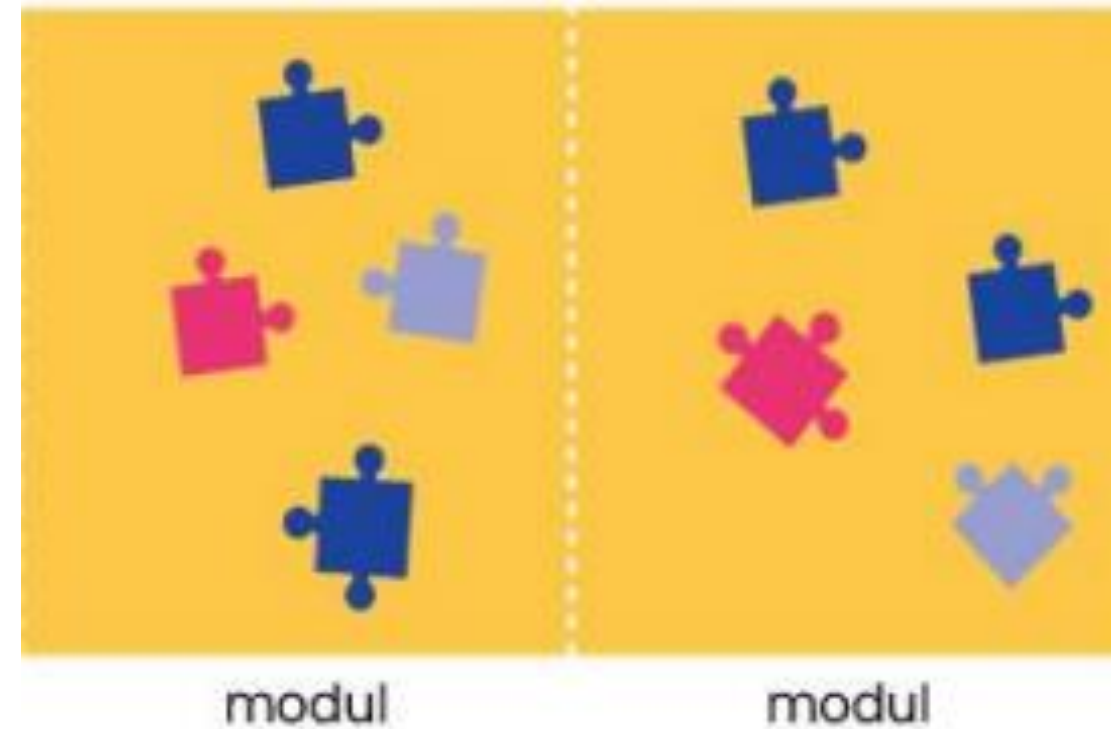
Alternative opplæringsarenaer, nye opplæringsformer, nettskole og samlingsbasert opplæring

- I de tilfellene det lokalt ikke kan tilbys Vg2 yrkesfagløp, kan lokalt arbeidslivs behov for arbeidskraft løses gjennom alternative opplæringsmodeller fram mot fag-/svennebrev.
- Bedriftsbasert yrkesopplæring skal gjennomføres på arbeidslivets arenaer.
- Skolen skal kunne gjennomføre distribuert og samlingsbasert opplæring. Ved å benytte digitale hjelpemidler kan man nå ut til flere deltakere.
- Det skal legges til rette for at skolen kan tilby yrkesfaglig fordypning (YFF) på skolen for de deltakerne som ikke får praksis i arbeidslivet. Det legges til rette for YFF på skolen med utgangspunkt i den sluttkompetansen deltakeren er tatt inn til.
- Skolen skal samarbeide med lokalt arbeidsliv og andre skoler for å tilby yrkesfaglig fordypning innenfor et bredt spekter av kompetanser. For voksne deltakere skal det etterstrebes at YFF er relevant for sluttkompetansen.

Læreplaner for modulstrukturert opplæring fra 01.08.2024

- Bedriften er en sentral arena for opplæring – behov for praksisplasser
- Mindre opplæring i skole – skal ikke gå ordinært løp
- 14 læreplaner er på høring
- Trøndelag planlegger å starte med
 - Helsearbeiderfag
 - Betongfag
 - Kokkfag
 - Salgsfaget

Endringer i tilbud

- Redusere antall skoler som tilbyr Helsesekretær, Tannhelsesekretær og Apotekteknikk
- Nedskalering av tilbudet inne Helse- og Oppvekst vg1, på grunn av innføring av MFY-læreplaner
- Sikre tilgang på opplæring innen Teknologi- og industrifag og Bygg- og anleggsteknikk

Omlegging over tid for å treffe kompetansebehovet

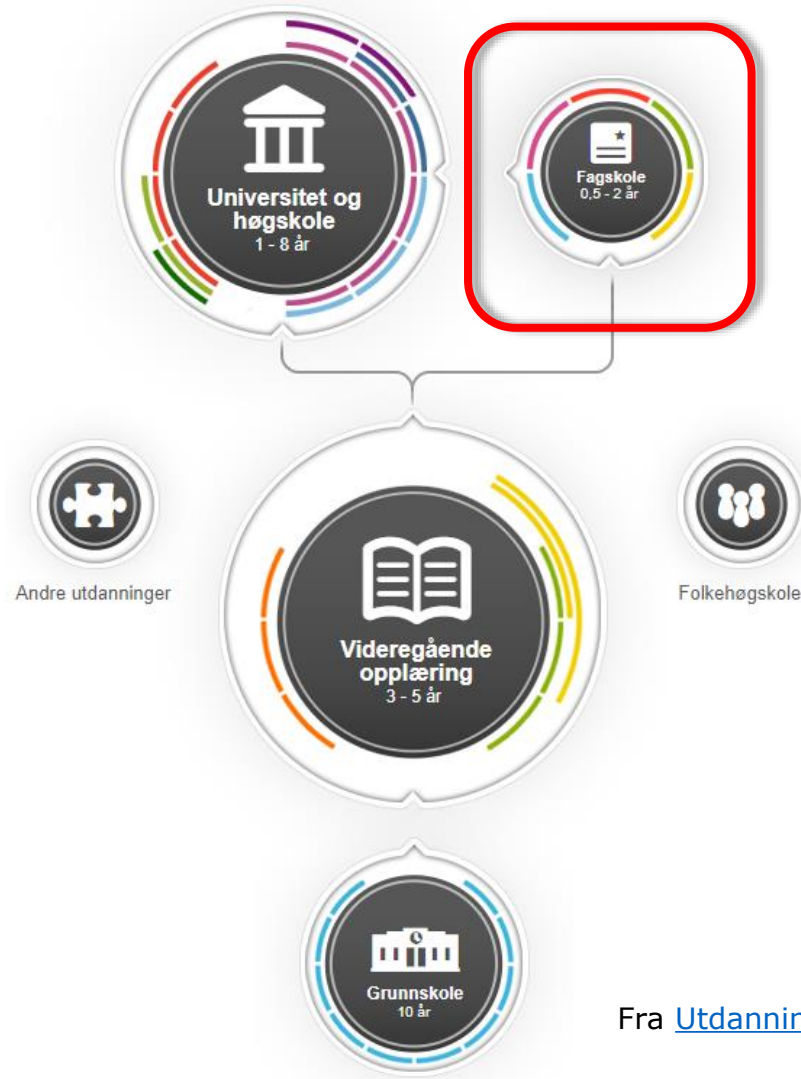
Hva er høyere yrkesfaglig utdanning (HYU)?

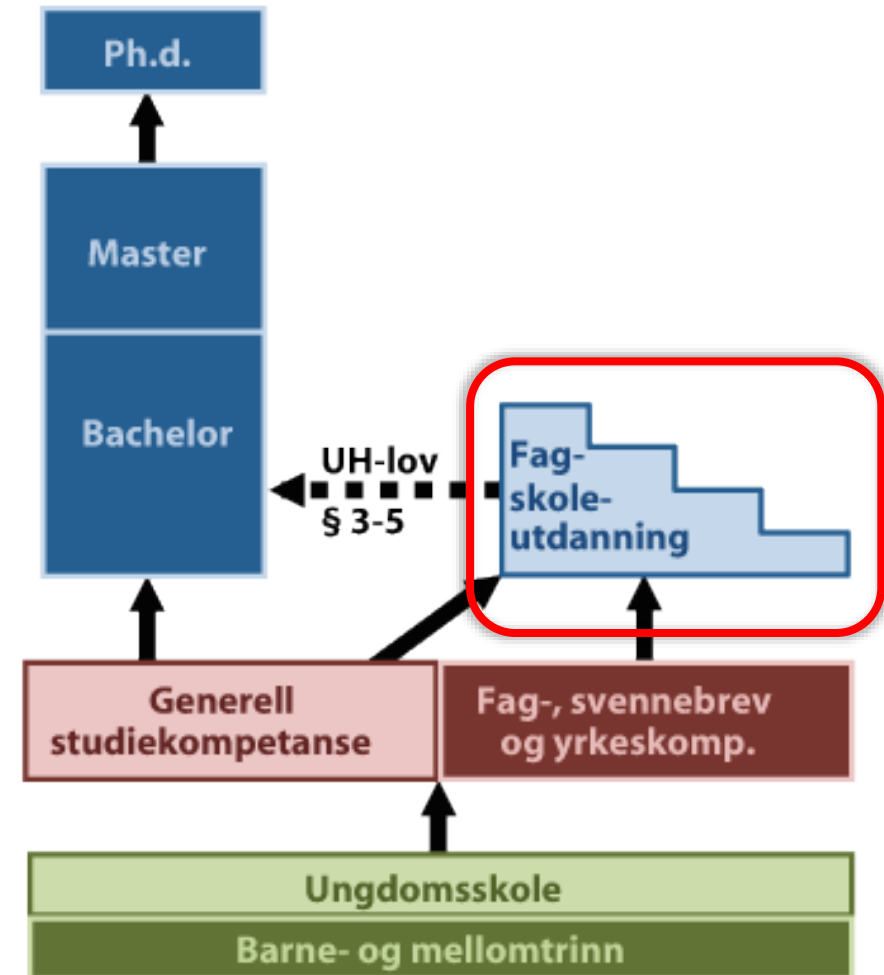
- Også kjent som fagskoleutdanning
- Yrkesfaglige utdanninger som ligger på nivå over videregående opplæring
- Utdanningstilbud som er akkrediterte
 - Fagakkreditering gjennom NOKUT
 - Fagområdeakkreditering av skolen selv
- Tilbys av fagskoler
 - Fylkeskommunale
 - Private
 - Statlige
- Gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak

Høyere yrkesfaglig utdanning i utdanningssystemet

Fra Utdanning.no

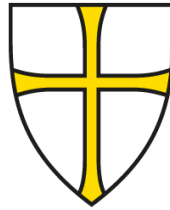

Fra Regjeringen.no

Tilbudet innen høyere yrkesfaglig utdanning

- Fylkeskommunen har et helhetlig forvaltningsansvar for sektoren, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning. Forvalter statlig tilskudd til drift av høyere yrkesfaglig utdanning i eget fylke.
- Til grunn for fordeling av driftsmidler til både private og offentlige fagskoler ligger [prioriteringer, prinsipper og kriterier for tildeling av driftstilskudd til høyere yrkesfaglig utdanning](#)
- Utdanningstilbudet skal gjenspeile kompetansebehov i arbeidslivet.
- Hvilke utdanningsområder bør prioriteres i Namdalsregionen? Viktig å se sammenhengen mellom videregående opplæring, HYU og UH.

Trøndelag fylkeskommune

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke